

# Spis treści

|                    |    |
|--------------------|----|
| <b>Wstęp</b> ..... | 11 |
|--------------------|----|

## Rozdział 1

|                                                      |    |
|------------------------------------------------------|----|
| <b>Dobór pacjentów do grup terapeutycznych</b> ..... | 14 |
|------------------------------------------------------|----|

*William E. Piper, Mary McCallum*

|                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Ogólne kryteria doboru pacjentów do terapii grupowej</b> .....                             | 15 |
| <b>Aspekty grupy i kryteria doboru pacjentów</b> .....                                        | 19 |
| Grupa i jej cele.....                                                                         | 19 |
| Czynniki związane z terapeutą .....                                                           | 21 |
| Skład grupy .....                                                                             | 22 |
| Struktura grupy .....                                                                         | 23 |
| <b>Formy terapii grupowej i doboru pacjentów</b> .....                                        | 24 |
| Długoterminowa, Nieograniczona w Czasie, Podtrzymująca<br>Psychoterapia Grupowa (DNPPG) ..... | 24 |
| Krótkoterminowa, Ograniczona w Czasie, Interpretująca<br>Psychoterapia Grupowa (KOIPG) .....  | 29 |
| Procedura Oceny Konstrukcji Psychologicznej (POKP) .....                                      | 34 |
| Skala Jakości Relacji z Obiektem .....                                                        | 36 |
| KP i JRO jako kryteria doboru pacjentów .....                                                 | 38 |
| <b>Szkolenie w zakresie doboru pacjentów</b> .....                                            | 39 |
| <b>Podsumowanie</b> .....                                                                     | 41 |
| <b>Bibliografia</b> .....                                                                     | 42 |

## Rozdział 2

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| <b>Rozwojowa struktura systemu terapii grupowej</b> ..... | 46 |
|-----------------------------------------------------------|----|

*K. Roy MacKenzie*

|                                                        |    |
|--------------------------------------------------------|----|
| <b>Faza nawiązywania kontaktu</b> .....                | 47 |
| Podstawowe rozpoznanie relacji interpersonalnych ..... | 48 |
| Przygotowanie do terapii .....                         | 50 |
| Pierwsza sesja .....                                   | 52 |
| Pierwsze zadania grupy .....                           | 53 |
| Granice grupy .....                                    | 55 |
| <b>Faza różnicowania</b> .....                         | 57 |
| Zwracaj uwagę na właściwą granicę .....                | 61 |

|                                                  |    |
|--------------------------------------------------|----|
| Używaj technik badawczych .....                  | 61 |
| Zgłaszaj uwagi, które dotyczą całej grupy .....  | 61 |
| Badaj doświadczanie uczestnictwa w grupie .....  | 62 |
| Nie prowadź grupy, ale podążaj za nią .....      | 62 |
| Rób, co konieczne, aby grupa pokonała opór ..... | 62 |
| <b>Współpraca w grupie</b> .....                 | 63 |
| <b>Faza końcowa</b> .....                        | 66 |
| <b>Podsumowanie</b> .....                        | 67 |
| <b>Bibliografia</b> .....                        | 68 |

### Rozdział 3

## **Rola terapeuty w leczeniu grupowym** .....

*Robert R. Dies*

|                                                                          |     |
|--------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Przygotowanie w grupie wstępnej</b> .....                             | 72  |
| <b>Pierwsze sesje grupowe</b> .....                                      | 73  |
| Utrzymywanie pozytywnego nastawienia .....                               | 75  |
| Tworzenie jasnych ram zmiany .....                                       | 77  |
| <b>Okres przemiany</b> .....                                             | 83  |
| <b>Sesje współpracy w grupie</b> .....                                   | 91  |
| Praca nad afektem .....                                                  | 92  |
| Praca poznawcza .....                                                    | 94  |
| Praca nad zmianą zachowania .....                                        | 97  |
| Komunikacja między koterapeutami<br>i przedmiot koncentracji grupy ..... | 99  |
| <b>Zakończenie terapii grupowej</b> .....                                | 101 |
| <b>Podsumowanie</b> .....                                                | 103 |
| <b>Bibliografia</b> .....                                                | 104 |

### Rozdział 4

## **Podstawowe założenia dotyczące technik stosowanych w psychoterapii grupowej** .....

*Kenneth Porter*

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| <b>Ogólne założenia prowadzenia grupy</b> .....   | 108 |
| Zaspokajanie indywidualnych potrzeb .....         | 108 |
| Zaspokajanie potrzeb grupy .....                  | 109 |
| <b>Opór</b> .....                                 | 110 |
| Charakter oporu grupowego .....                   | 111 |
| Postępowanie wobec oporu w terapii grupowej ..... | 111 |
| Ćwiczenia .....                                   | 112 |
| <b>Przeniesienie</b> .....                        | 113 |
| Rodzaje i właściwości przeniesienia .....         | 114 |
| Praca nad przeniesieniem .....                    | 115 |
| Ćwiczenia .....                                   | 116 |

|                                                                                   |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Dynamika prymitywnych zachowań grupy .....</b>                                 | <b>117</b> |
| Prymitywne procesy grupowe.....                                                   | 118        |
| Kierowanie prymitywnymi procesami grupowymi .....                                 | 118        |
| Ćwiczenia .....                                                                   | 119        |
| <b>Przeciwprzeniesienie .....</b>                                                 | <b>120</b> |
| Rodzaje przeciwprzeniesienia .....                                                | 121        |
| Zapobieganie i radzenie sobie z błędami dotyczącymi<br>przeciwprzeniesienia ..... | 121        |
| Ćwiczenia .....                                                                   | 123        |
| <b>Negatywne efekty terapii grupowej .....</b>                                    | <b>124</b> |
| Ogólne przyczyny negatywnych skutków w terapii .....                              | 124        |
| Przyczyny specyficznych skutków negatywnych .....                                 | 125        |
| Niebezpieczeństwo nadużycia w terapii grupowej .....                              | 125        |
| Ćwiczenia .....                                                                   | 126        |
| <b>Podsumowanie .....</b>                                                         | <b>127</b> |

## Rozdział 5

### **Trudni pacjenci i trudne sytuacje .....**

*Harold S. Bernard*

|                                               |            |
|-----------------------------------------------|------------|
| <b>Trudni pacjenci .....</b>                  | <b>130</b> |
| Milczący (wycofany) pacjent .....             | 130        |
| Dominujący pacjent .....                      | 131        |
| Nudny pacjent .....                           | 133        |
| Pomocnik terapeuty .....                      | 135        |
| Prowokator .....                              | 137        |
| Pacjent narzekający i odrzucający pomoc ..... | 138        |
| <b>Trudne sytuacje .....</b>                  | <b>141</b> |
| Problemy z obecnością i punktualnością .....  | 141        |
| Przedwczesne otwieranie się pacjenta .....    | 143        |
| Grupa, która utknęła w martwym punkcie.....   | 145        |
| Pojawienie się kozła ofiarnego .....          | 147        |
| Jawny konflikt między członkami grupy .....   | 149        |
| Kontakty poza grupą .....                     | 152        |
| Przedwczesne zakończenie terapii .....        | 154        |
| Zmniejszająca się liczebność grupy .....      | 155        |
| <b>Podsumowanie .....</b>                     | <b>157</b> |
| <b>Bibliografia .....</b>                     | <b>157</b> |

## Rozdział 6

### **Wybór interwencji grupowej .....**

*Judith Schoenholtz-Read*

|                                                      |            |
|------------------------------------------------------|------------|
| <b>Wspólne cechy grup udzielających pomocy .....</b> | <b>161</b> |
|------------------------------------------------------|------------|

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Interwencje grupowe dla pacjentów z poważnymi zaburzeniami</b> .....                    | 166 |
| Rodzaje grup dla pacjentów oddziałów zamkniętych .....                                     | 167 |
| Specjalne grupy dla pacjentów oddziałów zamkniętych .....                                  | 169 |
| Programy częściowej hospitalizacji .....                                                   | 170 |
| <b>Interwencje grupowe przeznaczone dla pacjentów z umiarkowanymi zaburzeniami</b> .....   | 171 |
| Krótkoterminowe grupy ambulatoryjne .....                                                  | 173 |
| Długoterminowa, heterogeniczna grupa ambulatoryjna .....                                   | 178 |
| <b>Interwencje grupowe przeznaczone dla pacjentów z niewielkimi problemami</b> .....       | 182 |
| <b>Łączenie psychoterapii z oddziaływaniem grup „innych niż psychoterapeutyczne”</b> ..... | 184 |
| Faza poprzedzająca terapię .....                                                           | 184 |
| Psychoterapia .....                                                                        | 184 |
| Faza utrzymywania efektów terapii .....                                                    | 186 |
| <b>Podsumowanie</b> .....                                                                  | 186 |
| <b>Bibliografia</b> .....                                                                  | 187 |

## Rozdział 7

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| <b>Zastosowanie teorii terapii grupowej</b> ..... | 190 |
|---------------------------------------------------|-----|

*Elaine Cooper Lonerger*

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| <b>Sesja terapeutyczna</b> .....                    | 192 |
| <b>Freudowska psychologia grupy</b> .....           | 194 |
| Analiza .....                                       | 195 |
| <b>Teoria podstawowego założenia</b> .....          | 197 |
| Analiza .....                                       | 198 |
| <b>Teoria centralnego konfliktu grupowego</b> ..... | 199 |
| Analiza .....                                       | 199 |
| <b>Teoria żyjących systemów</b> .....               | 201 |
| Analiza .....                                       | 203 |
| <b>Psychoanaliza Foulkesa w grupach</b> .....       | 204 |
| Analiza .....                                       | 205 |
| <b>Orientacja „tu i teraz” Yaloma</b> .....         | 207 |
| Analiza .....                                       | 208 |
| <b>Orientacja poznawczo-behawioralna</b> .....      | 209 |
| Analiza .....                                       | 213 |
| <b>Podsumowanie</b> .....                           | 214 |
| <b>Bibliografia</b> .....                           | 215 |

|                     |     |
|---------------------|-----|
| <b>Indeks</b> ..... | 217 |
|---------------------|-----|